

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 18 januari 1930 kl. 2 e. m.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion, II: 363, angående viss ändring i gällande föreskrifter om tjänstebostad för lärarpersonalen vid folk- och småskolor.

I en inom andra kammaren väckt och till andra kammarens första tillfälliga utskott för förberedande handläggning hänvisad motion, nr 363, hava herrar Gardell i Gans och Edberg hemställt, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att andra stycket i övergångsbestämmelsen vid 2 § i kungörelsen den 18 september 1918 angående boställsordning för lärarpersonalen vid folk- och småskolor erhåller följande lydelse:

”Om tjänstebostad vid ingången av år 1919 saknar egen ingång, må därvid bero utan hinder av bestämmelserna i mom. 2 och 3 av denna §, dock ej längre än till utgången av år 1940.”

Beträffande motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Andra stycket i övergångsbestämmelserna vid § 2 i kungörelsen den 18 september 1918 angående boställsordning för lärarpersonalen vid folk- och småskolor har följande lydelse: ”Om tjänstebostad vid ingången av år 1919 saknar egen ingång, må därvid bero utan hinder av bestämmelserna i mom. 2 och 3 av denna §, dock ej längre än till utgången av år 1928.” *Bestämmelser i ämnet.*

De bestämmelser i § 2 mom. 2 och 3 i nämnda kungörelse, till vilka ifrågasvarande övergångsbestämmelse sluter sig, lyda sålunda:

”Mom. 2. — — skolande bostaden vara väl avskild från skollokalen och dess ingång skild från ingången till skollokalen.

Mom. 3. Äro flera tjänstebostäder inrymda i samma hus, böra de vara väl avskilda från varandra och, där förhållandena sådant medgiva, försedda med var sin ingång.”

Vid 1929 års riksdag hade utskottet att behandla en av herr Persson i Trången väckt motion, II: 98, av i huvudsak samma innebörd som den nu förvarande. I sitt utlåtande framhöll utskottet, att förmånen av egen ingång till tjänstebostad genom boställsordningen för lärarpersonalen vid folk- och småskolor tillförsäkrats dessa lärargrupper och att således frågan om ändring av därutinnan gällande bestämmelser måste ses även ur vederbörande lärares synpunkt och icke blott ur skoldistriktens. Å andra sidan framhölls, att det för många skoldistrikt varit av betydelse, att de tillsvdare befriades från skyldigheten att ställa sig boställsordningens bestämmelser till efterrättelse. Skolöverstyrelsen hade meddelat utskottet, att omkring 500 skoldistrikt sökt *Frågans behandling vid 1929 års riksdag.*

Kungl. Maj:ts medgivande om anstånd på längre eller kortare tid med beredande av särskild ingång till tjänstebostäder. Kungl. Maj:t hade också, i den mån sådant funnits motiverat, medgivit dylikt anstånd, i vissa fall intill fem år. Utskottet fann sig vara förvissat om att sådana skoldistrikt, som vid utgången av nu medgivet anstånd visade sig vara i verkligt behov av ytterligare uppskov, skulle erhålla dylikt. Utskottet fann därför något behov av ändring av boställsordningen icke vara för handen och hemställde, att motionen icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda. Motionen avslogs av andra kammaren.

Utskottet.

De skäl, som av utskottet anfördes för avstyrkande av 1929 års motion i samma ämne, finner utskottet alltfört äga giltighet. Utskottet vill ånyo framhålla, att den förmån av egen ingång till tjänstebostad, som genom boställsordningen tillförsäkrats lärarpersonalen, så vitt möjligt bör tillgodoses. Då så lång tid förflutit sedan ifrågakvarande bestämmelser utfärdades, ha ju kommunerna varit i tillfälle att efter hand verkställa nybyggnader eller ombyggnader av gamla lokaler. Där detta stött på stora svårigheter, har anstånd av Kungl. Maj:t medgivits. Utskottet upprepar sin förväntan, att uppskov även framdeles skall beviljas i sådana fall, där verkligt bärande skäl äro för handen. Då således kommunerna i allmänhet ställt sig boställsordningens föreskrifter till efterrättelse och en tioårig övergångsbestämmelse givits samt dessutom möjlighet finnes att vinna förlängt uppskov i särskilda fall, finner utskottet icke skäl föreligga för en ytterligare och allmän utsträckning av övergångstiden. I årets motion framhålles, att det för sådana kommuner, vilka tryckas av hårda skatter, är särskilt betungande med de om- eller nybyggnader, som boställsordningen gör nödvändiga. Utskottet vill därvid framhålla, att det icke är klarlagt, att det varit just de mest skattetyngda kommunerna, som i detta avseende anmält svårigheter att ställa sig boställsordningen till efterrättelse. Vidare vill utskottet erinra om möjligheten för kommuner i vissa delar av riket (de nordligaste gränsorterna m. fl.) att erhålla statsbidrag till skolhusbyggnad.

I anslutning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 363, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 februari 1930.

På utskottets vägnar:

GUST. MOESSON.

Närvarande vid ärendets behandling i utskottet: herrar *Mosesson, Ljung,* Mogård, Mårtensson, Persson* i Grytterud,* *Weijne, Johansson* i Bro, *Lundström,* Bergström* i Hälsingborg och *Hollertz*.

* Ej närvarande vid utlåtandets slutjustering.